

Zdroj: Veronika Prušová. „Jej deti sa „hrali“ na odrezávanie hláv. Ako dôkazy proti žene obvinenej z terorizmu použili aj fotky rodiny.“ *DenníkN*, 18.2.2023. <https://dennikn.sk/3260861/jej-deti-sa-hrali-na-odrezavanie-hlav-ako-dokazy-proti-zene-obvinenej-z-terorizmu-pouzili-aj-fotky-rodiny/?ref=titl>

Jej deti sa „hrali“ na odrezávanie hláv. Ako dôkazy proti žene obvinenej z terorizmu použili aj fotky rodiny

Veronika Prušová

„Skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchala obvinená,“ konštatuje v uznesení o vzatí obvinenej do väzby sudca Peter Pulman zo Špecializovaného trestného súdu.

Bola len poslušnou manželkou, ako presviedča vyšetrovateľov, alebo Renáta vedome podporovala príslušníka Islamského štátu – svojho manžela? Odpoveď na túto otázku zatiaľ nie je známa, hoci práve tá rozhodne, či mladá žena skončí na dlhé roky, prípadne až na doživotie vo väzení.

Renáta je na Slovensku zhruba dva týždne. Z Iraku, kde posledné štyri roky bola aj s deťmi v zajateckom tábore, ju previezol vládny špeciál. Na palube boli aj jej šesťnásťročný syn a desaťročná dcéra. Pri návrate im hovorila, že tu budú žiť skromne v starom dome s jej rodičmi, čo je lepšie, ako žiť v stane.

Hneď po prilete ju zadržala a obvinila Národná kriminálna agentúra (NAKA). Okrem podpory terorizmu – Islamského štátu, je obvinená aj z ohrozovania mravnej výchovy svojich detí.

Sudca pre prípravné konanie Peter Pulman zo Špecializovaného trestného súdu rozhodol o jej vzatí do väzby, a to z obáv, že by utiekla, ale aj z obavy z možného pokračovania v trestnej činnosti.

Rozhodnutie nie je právoplatné. Prokurátor aj obvinená voči nemu podali sťažnosť, hoci ona si nechala trojdňovú lehotu na rozmyslenie. Rozhodovať bude ešte Najvyšší súd.

[Odporúčanie editorov Minúty po minúte: Aktivujte si zasielanie Ranných 5 minút každé ráno o 7:00 na e-mail. Odber si aktivujte jedným kliknutím.]

O prípade sa veľa nevie. Z uznesenia o vzatí obvinenej do väzby, ktoré má Denník N k dispozícii, vyplýva, že sudca Pulman neuveril obrane obvinenej, že len nasledovala svojho manžela, o ktorom nevedela, že je príslušníkom ISIS.

Získané dôkazy a informácie podľa neho preukazujú, že skutok sa stal tak, ako je opísaný v uznesení o obvinení ženy.

„Skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchala obvinená,“ skonštatoval Pulman na základe spisu.

Z Egypta do Sýrie. Za manželom

Renáta sa ešte na vysokej škole o náboženstvo nezaujímal. Bola ateistka. Tak si na ňu [spomínala pre Nový Čas](#) jej spolužiačka. Študovala ruštinu so slovenčinou. V rámci štúdia sa dostali na semester do Ruska, kde sa Renáta spoznala so svojim budúcim manželom – Egyptanom Sharifom.

Sharif vyštudoval medicínu a stal sa zubným lekárom. Po tom, čo sa s ním Renáta bližšie spoznala, začala sa viac zaujímať o islam. Kúpila si korán, študovala ho a Sharif jej v tom pomáhal.

Po štúdiu sa vrátil do Egypta a Renáta sa za neho vydala. Najskôr sa im narodil syn, o šesť rokov neskôr dcéra. V tom čase bola žena aj v pravidelnom kontakte so svojou rodinou.

Jej mama stále žije v malej obci na Gemi, pre médiá sa odmietla o prípade svojej dcéry rozprávať. Renátina sestra býva v nemeckých Drážďanoch a z uznesenia vyplýva, že takisto konvertovala na islam.

Pokojný život v Egypte sa zmenil podľa Renáty v roku 2014, keď sa jej manžel rozhodol odísť do Sýrie. Ona namietala, no on sa zbalil bez prípravy a odišiel. Usadil sa v meste Rakka, vtedajšom hlavnom sídle ISIS, ktorú medzinárodné spoločenstvo oficiálne označuje ako teroristickú organizáciu.

Sharif odišiel do Sýrie pracovať, pretože po vypuknutí občianskej vojny v roku 2011 mnohí miestni lekári utiekli. Podľa uznesenia o vzatí Renáty do väzby sa tak do činnosti ISIS zapojil v rámci zdravotníckej infraštruktúry, pričom mal postavenie tzv. emira v oblasti zubného lekárstva pre celú Sýriu.

Žena vypovedala, že muž zarábala v Egypte od dvesto do tristo dolárov, ale v Sýrii to bolo viac – aj do päťsto.

Renáta pred sudcom tvrdila, že do Sýrie nechcela ísť. Jej muž jej nechal pred jeho odchodom 800 dolárov, ktoré sa jej časom minuli. Pred súdom povedala, že nikdy nepracovala. Jej úlohou bolo starať sa o domácnosť a rodinu.

Keď peniaze neboli, zvažovala, čo urobiť. Muž ju volal do Sýrie, presviedčal ju, že tam nie sú žiadne boje. A hoci z televíznych správ videla, že to nie je pravda, koncom roka 2014 cez Turecko prešla aj s deťmi za ním.

„Po tom, ako nasledovala manžela do Sýrie, už odtiaľ odísť nemohla. Ak by aj chcela, tak odchod by jej bol povolený iba v tom prípade, že by ju sprevádzal alebo s tým súhlasil manžel,“ parafrázoval jej výpoveď sudca v uznesení.

Nemusela vraj ísť za manželom

Sudca Pulman si nemyslí, že mladá žena bola ako moslimka povinná podľa práva šaría nasledovať svojho manžela. A dokonca ani to, že bola na takéto konanie donútená. „Islamské náboženstvo totiž nie je vo vzťahu k postaveniu ženy také rigidné, ako sa to vo všeobecnosti chápe,“ dodal v uznesení.

„Z voľne dostupných zdrojov na internete sa dá zistiť, že v otázke manželského vzťahu islam kladie dôraz v prvom rade na vytvorenie vzťahu úcty a rešpektu medzi manželmi,“ skonštatoval sudca Pulman.

Vo svojom rozhodnutí sa zamýšľa nad tým, že podľa islamu síce má manžel voči manželke právo, aby v citlivých a dôležitých rozhodnutiach jeho názor v plnej miere rešpektovala a riadila sa ním. Manželka má však podľa sudcu zachované právo vyjadriť svoj názor na danú vec.

Myslí si teda, že keď Sharif opustil rodinu a ani ju dostatočne nezabezpečil, mala obvinená „plné právo na to, aby ak skutočne nesúhlasila s jeho odchodom do Sýrie a nesúhlasila s tým, aby ho aj s deťmi nasledovala, aby tento spor riešila“. Mohla sa vraj obrátiť na rozhodcov, ktorí by posúdili, kto z manželov má pravdu.

Renáta to neurobila. Opustila krajinu, kde žili v mieri a relatívnom dostatku. Zobrala deti do Sýrie, kde zúrila vojna a v krajine prebiehali vojnové operácie. Dcéru aj syna tak vystavila nebezpečenstvu smrti, prípadne vážnej ujmy na zdraví. „Týmto konaním im zrejme súčasne odoprela viesť normálny život vrátane získania adekvátneho vzdelania,“ dodal sudca.

Podozrivá je aj z toho, že syna vystavila vojenskému výcviku a výchove ako islamského bojovníka, ako aj príprave na zabíjanie iných osôb.

Deti sa „hrali“ na odrezávanie hláv

Prokurátor s vyšetrovateľom ju podozrievajú, že sa sama s ideológiou Islamského štátu stotožnila a v súlade s tým plnila svoje úlohy.

„Obvinená sa ako manželka bojovníka ISIS dopustila daného trestného činu tým, že ho minimálne morálne podporovala a to tým, že sa starala o chod domácnosti a takisto o výchovu ich maloletých detí. Spolu s manželom a deťmi sa vedome zdržiavala na území ovládanom ISIS,“ píše sa v uznesení o vzatí obvinenej do väzby.

Dôkazom proti nej sú aj rôzne fotografie a videá, na ktorých je Renáta, jej manžel, ale aj ich deti. Je z nich zrejme, že syn aj dcéra od ôsmich, respektíve dvoch rokov vyrastali v oblasti, kde sa bojovalo. No je z nich zrejme aj to, že obe deti vyrastali pod vplyvom propagandy ISIS, tvrdí prokurátor.

„Deti sú takisto zachytené pri hre na popravu špióna „nemoslima“ v sprievode náboženských oslavných piesní ISIS,“ zachytáva uznesenie o väzbe výpočet dôkazov proti zadržanej žene. Na inom videu zase jej syn strieľal z útočnej dlhej automatickej zbrane aj za prítomnosti dospelých. Syn je zachytený aj na fotke s vojakmi, ktorí disponujú insígniami ISIS a držia v ruke zbrane.

To, že by „úmyselne poskytla svoje deti, hlavne svojho syna, indoktrinácii v ideovom systéme ISIS“, Renáta popiera. Keď ju konfrontovali s videom, kde syn naznačuje odrezávanie hlavy sestre, povedala, že „ide o hru detí“. Presviedčala vyšetrovateľa, že nikto z ich rodiny sa nezúčastnil na verejných popravách. Len o nich počula.

Hovorila tiež o tom, že nikdy nevidela nikoho používať zbrane. Keď jej ukázali video so strieľajúcim synom, tak povedala, že to už videla. Potvrdila aj to, že aj jej manžel mal oblečenie príslušníkov ISIS. No zároveň tvrdila, že nevedela, že je členom tejto teroristickej organizácie.

Žena sa síce tieto dôkazy snažila zľahčovať, sudca Pulman si, naopak, o nich myslí, že „dostatočne hodnoverne preukazujú spôsob výchovy detí zo strany jej aj manžela“. A opäť v tejto súvislosti pripomenul, že podľa islamu sú pri výchove detí povinní podieľať sa obaja manželia.

Podvedená vlastným štátom

Jej advokát Rastislav Urbáni tvrdí, že získané dôkazy sú účelovo interpretované v neprospech jeho klientky. Hovorí o tom, že má byť potrestaná „za to, že je manželkou člena alebo sympatizanta Islamského štátu“.

„Obvinená si plnila iba svoju úlohu matky a manželky a žiadnym spôsobom neprispela k indoktrinovaniu ideológiou ISIS u svojich detí,“ bránil pred súdom svoju klientku.

V súvislosti s touto obranou prokurátor poukázal na príklady z iných európskych krajín, Holandska či Nemecka, kde boli stíhané ženy, manželky bojovníkov ISIS.

Sudca ho upozornil, že to, že v iných krajinách Európskej únie takéto manželky stíhali, samo osebe neznamená dôvodnosť stíhania každej takejto manželky. Okrem toho v uvedených príkladoch videl podstatné rozdiely. U Renáty nie je totiž napríklad dôkaz o tom, že by mala prístup k zbraniam alebo že by do Sýrie niečo prevážala, napríklad financie.

Naopak, žena tvrdí, že s ideológiou Islamského štátu nesúhlasí. „Ale bola zo strany manžela a pod ťarchou zlej finančnej situácie, ako aj citovej závislosti donútená na územie Islamského štátu odísť,“ dodal obhajca pred sudcom.

Advokát zároveň hovoril o tom, že sa nevie zbaviť dojmu, že „obvinená bola pri ponuke o jej repatriáciu účelovo zneužitá až podvedená zo strany orgánov činných v trestnom konaní a vlastného štátu, pretože nikto ju nikdy nepoučil a nedal jej informácie o jej možnom stíhaní na území Slovenska“.

„Obvinená prežila štyri roky v zajateckom tábore v otrasných a neľudských podmienkach bez riadneho styku so synom a zjavne sa v tom má pokračovať,“ vyhlásil advokát pred sudcom.

Z uznesenia o väzbe vyplýva, ako sa žena aj s deťmi do zajateckého tábora dostala. Keď sa situácia v Sýrii zhoršovala, odišli z Rakky a cez rôzne miesta sa postupne dostali až do Baghúzu pri sýrsko-irackej hranici. Bolo to miesto posledného útočiska bojovníkov ISIS.

Keď sa aj tam v roku 2019 bezpečnostná situácia zhoršila, rozhodla sa Renáta s manželom utiecť. Ona mala ísť s deťmi do Turecka a jej muž do Egypta. Zaplatili si pašeráka, no pri prekročení hranice medzi Sýriou a Irakom ich chytili kurdske jednotky bojujúce proti ISIS.

Následne ich rozdelili do zajateckých táborov. Ona bola po celý čas s dcérou. Jej muž skončil vo väzení pre militantov Islamského štátu. Jej syn skončil v tábore určenom na deradikalizovanie detí, ktoré vyrastali s ideológiou ISIS. Stretávala sa s ním raz do roka.

Práve v zajateckom tábore dostala na jeseň 2021 ponuku požiadať o deportáciu na Slovensko. Renáta má stále len slovenské občianstvo. Mesiac jej trvalo, kým sa rozhodla, že chce, aby ju previezli domov. Po vyše roku sa tak aj stalo.

Počas letu syna inštruovala, čo má hovoriť

Po zadržení prokurátor navrhol pre ženu väzbu, a to zo všetkých troch dôvodov. Teda z obáv, že by pokračovala v trestnej činnosti, hrozby úteku, ale aj možného ovplyvňovania svedkov – v tomto prípade najmä svojich detí.

Ako dôkaz, že to hrozí, využil pritom záznamy priamo z lietadla, z ktorých je zrejmé, že počas letu žena „inštruovala syna, akým spôsobom má vypovedať“. Nahovárala ho, aby zmiernil ich pôsobenie na územiach ovládaných ISIS. Mal vypovedať len o tom, že musel recitovať korán a že boli len v meste Rakka.

Syn tak nakoniec podľa prokurátora aj vypovedal, respektíve sa odpovedi na otázky vyhol.

Sudca nezapochyboval, že obvinená sa dopustila kolúzneho konania, keďže však v tom čase nepredpokladala, že bude obvinená, do najprísnejšej väzby ju nezobral.

Naopak, nepochyboval o dôvodoch preventívnej väzby. Prokurátor ju navrhoval pre obavy, že by obvinená pokračovala v utvrzovaní seba aj detí v radikálnej ideológii presadzovanej ISIS. Znamenalo by to podľa prokurátora bezpečnostné hrozby pre Slovensko ako celok, ale aj pre občanov celej Európskej únie.

Sudca sa s prokurátorom zhodol aj na hrozbe úteku obvinenej. Do väzby išla pre obavu, že by ušla do Nemecka za sestrou, ktorá prejavila záujem obnoviť styky s obvinenou a aj jej prípadne pomáhať.